

A ZÖLDÍTÉSI TÁMOGATÁS SZABÁLYOZÁSI RENDSZERE

ALAPSZABÁLYOK

- a gazdálkodóknak a 2015. évi egységes kérelmüket már a zöldítési támogatással összhangban kell beadniuk
- a 2015-től induló új rendszerben alkalmazni kell a területalapú támogatásokhoz kapcsolódó csökkentés (degresszió) rendszerét

A gazdaság egységes területalapú kérelme alapján támogatásra megállapított jóváhagyott összterülete (ha)	SAPS összege (euro/ha)	A degresszió mértéke (%)	A hektáronkénti SAPS mértéke (%)	Zöldítés összege (euro/ha)
~ 1037 hektárig	140 euro/ha	0 %	100%	~80 euro/ha
~ 1037 ha és ~1200 ha között	140 euro/ha	5 %	95%	~80 euro/ha
~ 1200 ha felett	0 euro/ha	100 %	0%	~80 euro/ha

FOGALMAK

Állandó kultúra: a vetésforgón kívül termesztett kultúra, amelyek öt vagy ötnél több évig foglalják el a földterületet, és ismétlődően termést hoz, ideértve a faiskolákat és a rövid vágásfordulójú fás szárú energetikai ültetvényt is.

Példák a Hazánkban előforduló állandó kultúrákra

Legjellemzőbb gyümölcsök	Kisebb jelentőségű fajok	Gyógy – és fűszernövények
<ul style="list-style-type: none">• alma• körte• cseresznye• meggy• kajszi• őszibarack• szilva• dió• gesztenye• mogyoró• mandula• termesztett bodza• málna• szeder• egres• ribiszke• szőlő	<ul style="list-style-type: none">• birs• naspolya• áfonya• homoktövis• josta• szedermálna	<ul style="list-style-type: none">• levendula• homoktövis• törpe berkenye• hárs• fekete ribizli levele• bodza• kakukkfű• izsóp• orvosi zsálya• mezei cickafark• kasvirág• orvosi pemetefű• citromfű• kerti ruta• szurokfű

Főnövény: az a növény, amely az adott gazdálkodási évben a leghosszabb ideig foglalja el a területet, és amit a gazdálkodó az adott évi egységes kérelmében főnövényként megjelölt.

Másodvetés: két főnövény termesztése közötti időszakban, az első főnövény vetésének évében vetett, betakarított vagy zöldtrágya-növényként talajba forgatott kultúra.

Szántóterület: a szántóföldi növénytermesztés céljából megművelt vagy szántóföldi növénytermesztés céljára rendelkezésre álló terület, beleértve a parlagon hagyott földterületet is. Szántóterületnek minősülhet üvegház, illetve más rögzített vagy mobil fedél alatti földterület is. (Tehát a szántóterületbe tartozik az ideiglenes gyeppel borított területet is, de nem tartozik bele az állandó gyeper, valamint az állandó kultúrák által elfoglalt területet.)

A jövő évtől három gyeptelep kategória kerül bevezetésre:

- Natura 2000-es gyepek (környezeti szempontból érzékeny gyepek)
- Állandó gyepek (a mezőgazdasági üzem vetésforgójában öt vagy ötnél több évig nem szerepeltek, illetve szerepelnek)
- Ideiglenes gyepek (szántóterület részét képező, 5 évnél fiatalabb gyepek)

A zöldítési támogatást kérelmező gazdálkodóknak az egységes kérelemben megjelölt mezőgazdasági parcelláik vonatkozásában a hasznosítási kódok pontos megadásával fel kell tüntetniük, hogy az egyes parcellák adott esetben állandó vagy ideiglenes gyepterületnek minősülnek -e.

A környezeti szempontból érzékeny állandó gyepterületet engedély nélkül nem lehet más hasznosítású területté átalakítani, felszántani, illetve egyéb eszközökkel feltörni.

A zöldítés három előírása

1. Növénytermesztés diverzifikálása (terménydiverzifikáció) :

A 10 hektár fölötti **szántóterületen** gazdálkodóknak adott évben legalább két különböző növénykultúrát kell termesztelniük, míg a 30 ha feletti szántóterülettel rendelkezőknek legalább három féle növénykultúrát; a legnagyobb területen termesztett növénykultúra a szántóterület legfeljebb 75%-át foglalhatja el, három növény esetén pedig a két legnagyobb területen termesztett növénykultúra együttesen nem teheti ki a szántóterület több, mint 95%-át.

2. Állandó gyepterületek fenntartása:

A szabályozásnak két része van:

- *Állandó gyepterületek fenntartása:*

Az állandó gyepterület fenntartás nem üzemenkénti kötelezettség, azt országos szinten kell betartani. Magyarországnak 2015-ben meg kell állapítani a teljes mezőgazdasági területhez viszonyított állandó gyepterület arányát, az ún. referenciaarányt, Ha ehhez a referenciaarányhoz képest az állandó gyepterület arány 5%-nál nagyobb mértékben csökken, és az állandó gyepterületnek minősülő földterület tárgyévi összterülete is legalább 0,5 %-ot meghaladó mértékben csökken, akkor az MVH visszaállítási kötelezettséget állapíthat meg azon gazdálkodók részére, akik a megelőző két, illetve 2015-ben három évben feltörték a gyepterületüket. A visszaállítási kötelezettség azt jelenti, hogy a következő évi egységes kérelem benyújtásáig a gazdálkodónak használatában álló korábbi szántóterületből gyepterületet kell kialakítania.

- *Érzékeny állandó gyepterületek fenntartása:*

Ha a gazdálkodó rendelkezik érzékeny állandó gyepterülettel, annak engedély nélküli feltörése szigorúan tilos! 2015-ben érzékeny állandó gyepterületnek a Natura 2000-es gyepek minősülnek.

3. Ökológiai jelentőségű területek kijelölése (EFA terület):

A 15 hektár fölötti **szántóterületen** gazdálkodóknak a bejelentett szántóterületük legalább 5%-ának megfelelő kiterjedésű ökológiai jelentőségű területet kell kijelölniük.

ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZAT

A gazdaság <u>szántóterülete</u>	Terménydiverzifikáció szükségessége	Ökológiai jelentőségű terület kijelölési kötelezettség	Állandó gyepterület fenntartási kötelezettség
kisebb, mint 10 hektár	nem	nem	Állandó gyepterülettel rendelkező gazdákat érinti területi korlát nélkül.
10 ha, vagy a feletti, de nem haladja meg 15 hektárt	igen, szántóterületén legalább két különböző növénykultúrát kell termesztene (a fő növénykultúra a szántóterület legfeljebb 75%-át foglalhatja el)	nem	
15 ha feletti, de nem nem haladja meg a 30 hektárt	igen, szántóterületén legalább két különböző növénykultúrát kell termesztene (a fő növénykultúra a szántóterület legfeljebb 75%-át foglalhatja el)	igen, a mezőgazdasági üzem szántóterületén 5% ökológiai fókussterület kijelölése szükséges	
30 hektár felett	igen, szántóterületén legalább három különböző növénykultúrát kell termesztene (a két fő növénykultúra együttesen nem foglalhatja el a szántóterület több, mint 95%-át)	igen, a mezőgazdasági üzem szántóterületén 5% ökológiai fókussterület kijelölése szükséges	

MENTESÜLŐ ÜZEMTÍPUSOK ÉS TERÜLETEK

A mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszer keretében nyújtott támogatás minden közvetlen kifizetést helyettesít, így a rendszerben részt vevő gazdálkodók mentesülnek a zöldítés követelményeinek teljesítése alól.

Terménydiverzifikáció alól mentesülők	Ökológiai jelentőségű terület kijelölése alól mentesülők	Állandó gyeppel visszaállítási követelmény alól mentesülők
<p>1. Amennyiben 10 hektár alatti szántóterületen gazdálkodnak.</p> <p>2. Amennyiben szántóterületének egészén a növénytermesztési ciklus jelentős részében rizst vagy indiánrizst termel.</p> <p>3. Amennyiben a szántóterületnek több, mint 75%-a</p> <ul style="list-style-type: none"> – parlagon hagyott terület – vagy ideiglenes gyeppel és egyéb takarmánynövény – vagy az előzőek kombinációja és a fennmaradó szántóterület nem haladja meg a 30 hektárt. <p>1. Amennyiben az összes mezőgazdasági területének (<u>szántóterület, az állandó gyepterület és az állandó kultúrák által elfoglalt összes terület</u>)több, mint 75%-a</p> <ul style="list-style-type: none"> – állandó gyeppel – vagy ideiglenes gyeppel és egyéb takarmánynövény – vagy rizs, indiánrizs – vagy az előzőek kombinációja és a fennmaradó szántóterület nem haladja meg a 30 hektárt. <p>1. Amennyiben a bejelentett szántóterület több, mint 50%-át nem a gazdálkodó jelentette be az előző naptári évben (még nem ő használta a területet) és a szántóterület egésze (nem csak az, amit előző évben nem jelentett be), az előző naptári évtől eltérő növénykultúrával van bevetve.</p>	<p>1. Amennyiben 15 hektár alatti szántóterületen gazdálkodnak.</p> <p>2. Amennyiben a szántóterületnek több, mint 75%-a</p> <ul style="list-style-type: none"> – parlagon hagyott terület – vagy ideiglenes gyeppel és egyéb takarmánynövény – vagy hüvelyes növény – vagy az előzőek kombinációja és a fennmaradó szántóterület nem haladja meg a 30 hektárt. <p>1. Amennyiben az összes mezőgazdasági területének (<u>szántóterület, az állandó gyepterület és az állandó kultúrák által elfoglalt összes terület</u>)több, mint 75%-a</p> <ul style="list-style-type: none"> – állandó gyeppel, – vagy ideiglenes gyeppel és egyéb takarmánynövény – vagy rizs, indiánrizs – vagy az előzőek kombinációja és a fennmaradó szántóterület nem haladja meg a 30 hektárt. 	<p>Azok a gazdálkodók, akik erdősítés céljával törik fel nem érzékeny állandó gyeppel, mentesülnek a visszaállítási követelmény alól. (Kivéve a karácsonyfa-ültetvények, illetve a rövid vágásfordulójú sarjerdők létrehozását.)</p>

ÖKOLÓGIAI JELENTŐSÉGŰ TERÜLET

Ökológiai jelentőségű területek típusai:

- parlagon hagyott földterület;
- terasz;
- tájképi elemek;
- vízvédelmi sáv;
- agrár-erdészeti hektár;
- erdőszélek mentén támogatható hektársáv;
- rövid vágásfordulójú fás szárú energetikai ültetvény;
- erdősített terület;
- ökológiai jelentőségű másodvetés;
- nitrogén megkötő növényekkel beültetett terület;

Az ökológiai jelentőségű terület típusok közül vannak olyanok, amelyeket a szántóterületen a gazdaság egy tábláján kell kialakítani (pl. parlagon hagyott földterület, vagy nitrogénmegkötő növények termesztése), és vannak olyanok, amelyeknek a bejelentett szántóterületen lévő táblával kell közvetlenül határosnak lenniük (pl. bizonyos tájképi elemek).

Az egyes ökológiai jelentőségű területek vonatkozásában a kérelmezés során szükséges megadni ezek típusát, méretét és rajz elkészítésével elhelyezkedését is. A táblaként bejelentett ökológiai jelentőségű területek esetében nem kell ismételtén berajzolni a területet, de nyilatkozni kell arról, hogy a táblát, hogy az ökológiai jelentőségű terület számításakor figyelembe kell venni.

Átváltási és súlyozási mátrix

Ökológiai célterület típusa	HMKÁ	EK beadófelület	Elhelyezkedés	EFA típusa	Átváltási tényező	Súlyozási tényező	Minimum méret	Maximum méret
Parlag	nem	tábla	szántón	poligon	nincs	1	0,25 ha	nincs
Terasz	HMKÁ védett	vonala	szántón	lineáris	2 m	1	nincs	
Tájképi elemek								
Sövény, fás sáv	nem	poligon	szomszédos	lineáris	nincs	2	1 m	10 m
Magányos fák	HMKÁ védett tájelem	pont	szántón	pontszerű	20 m ²	1.5	nincs	nincs
Fasor	nem	vonala	szomszédos	lineáris	5 m	2	4 m	
Facsoport	HMKÁ védett tájelem	poligon	szántón	poligon	nincs	1.5	0,01 ha	0,5 ha
Táblaszegély	nem	poligon	szomszédos	lineáris	nincs	1.5	1 m	20 m
Kis tavak	HMKÁ védett tájelem	poligon	szántón	poligon	nincs	1.5	0,01 ha	0,5 ha
Vízes árkok	nem	poligon	szomszédos	lineáris	nincs	2	2 m	6 m
Kunhalom	HMKÁ védett tájelem	poligon	szántón	poligon	nincs	1	nincs	nincs
Gémeskút	HMKÁ védett tájelem	pont	szántón	pontszerű	25 m ²	1	nincs	nincs
Védelmi sávok (folyóvíz)	HMKÁ védett	poligon	szomszédos	lineáris	nincs	1.5	1 m	5 m
Védelmi sávok (tavak)	HMKÁ védett	poligon	szomszédos	lineáris	nincs	1.5	1 m	20 m
Agrár-erdészeti hektárok	nem	tábla	szántón	poligon	nincs	1	0,25 ha	nincs
Erdőszélek menti támogatható hektársávok (termeléssel)	nem	poligon	szántón	poligon	nincs	0.3	1 m	10 m
Erdőszélek menti támogatható hektársávok (termelés nélkül)	nem	poligon	szántón	poligon	nincs	1.5	1 m	10 m
Rövid vágásfordulójú fás szárú energetikai ültetvények	nem	tábla	szántón kívül	poligon	nincs	0.3	0,25 ha	nincs
Erdősített területek	nem	tábla	szántón kívül	poligon	nincs	1	0,25 ha	nincs
Ökológiai jelentőségű másodvetés	nem	tábla/ táblán belül	szántón	poligon	nincs	0.3	0,25 ha	nincs
Nitrogénmegkötő növényekkel beültetett területek	nem	tábla	szántón	poligon	nincs	0.7	0,25 ha	nincs

A HAZÁNKBAN 2015-TŐL ELSZÁMOLHATÓ ÖKOLÓGIAI CÉLTERÜLETEK RÉSZLETES KIFEJTÉSE

Parlagon hagyott területek

EFA terület	Elhelyezkedés	Átváltási tényező	Súlyozási tényező	Minimum méret	Maximum méret
Parlagon hagyott terület	szántón	nincs	1	0,25 ha	nincs

Ökológiai fókuszterületként elszámolható az a 0,25 hektár nagyságú parlag, amelyen tárgyévben semmilyen növénykultúrát nem vetnek vagy telepítenek és nem takarítanak be.

A parlagon hagyott terület legrövidebb pihentetési időtartama január 1-jétől szeptember 30-ig terjedő időszak. A parlagon hagyott területen a kultúrállapot fenntartása érdekében a kaszálás, a legeltetés, valamint a mechanikai gyomirtás megengedett. Az öt évnél hosszabb ideig - az ökológiai jelentőségű terület céljára - parlagoltatott terület az öt évet követően is szántónak minősül.

A kérelembeadás során az érintett tábla vonatkozásában a hasznosítási kód megadásával lehet a táblát ökológiai fókuszterületként elszámolni.

Teraszok

EFA terület	Elhelyezkedés	Átváltási tényező	Súlyozási tényező	Minimum méret	Maximum méret
Teraszok	szántón	2 m	1	magasság 1 m	nincs

A HMKÁ rendeletben védett és a MePAR-ban lehatárolt terasz, melynek minimális magassága 1 méter.

A teraszok a kérelembeadás során vonalasan kerülnek megjelenítésre, 2 méteres szélességgel számolhatóak el fókuszterületként. Az egységes kérelemben fókuszterületként bejelenteni kívánt, a Gazdálkodó szántóterületén elhelyezkedő terasz minimális hossza 10 méter.

TÁJKÉPI ELEMÉK

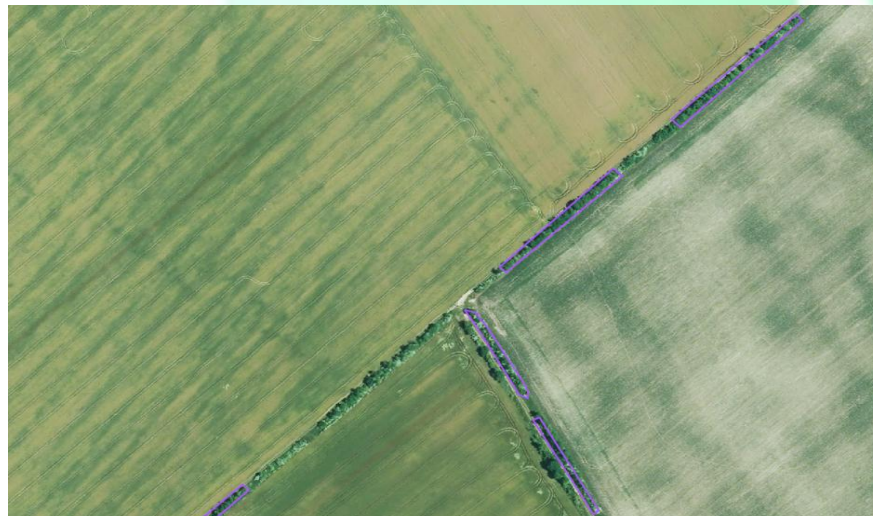
Fás szárú növényzettel borított sávok

EFA terület	Elhelyezkedés	Átváltási tényező	Súlyozási tényező	Minimum méret	Maximum méret
Fás szárú növényzettel borított sávok	szomszédos	nincs	2	1 m	10 m

Legalább 50%-ban fás szárú vegetációval borított, legfeljebb 10 m széles összefüggő terület, mely szántóterülettel közvetlenül határosan helyezkedik el.

A fás sávnak csak akkor tekinthető szomszédos elemnek ha közvetlenül érintkezik a szántóterülettel.

Fás sáv esetében is a minimális leigényelhető célterület hosszúság 10 méter.

Magányosan álló fa

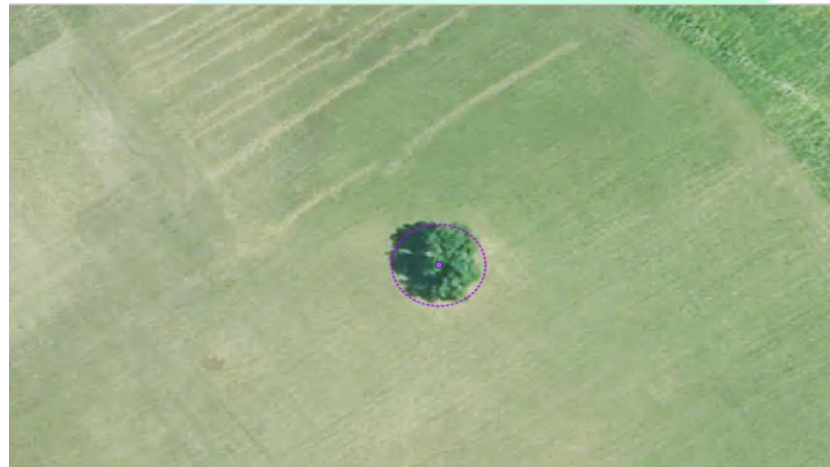
EFA terület	Elhelyezkedés	Átváltási tényező	Súlyozási tényező	Minimum méret	Maximum méret
Magányosan álló fa	szántón	20 m	1.5	nincs	nincs

HMKÁ rendeletben védett és a MePAR-ban lehatárolt magányosan álló fa.

A MePAR-ban a szántóterületen elhelyezkedő legalább 4 méter átmérőjű lombkoronával rendelkező elszigetelten álló fák kerültek lehatárolásra.

A magányos fák pontszerűen kerülnek lehatárolásra, fókuszterületként mindig 20m² területtel kerül elszámolásra.

Amennyiben egy döntően lágyszárú vegetációval borított táblaszélen helyezkedik el egy magányos fa, akkor az önállóan nem számolható el ökológiai célterületként, mert szerves részét képezi a táblaszegélynek. Fás sávon belül és vizes árkon belül sem számolható el magányos fa, az általános szabályok szerint.

Fasorok

EFA terület	Elhelyezkedés	Átváltási tényező	Súlyozási tényező	Minimum méret	Maximum méret
Fasor	szomszédos	5 m	2	1 m	5 m

Szántóterülettel határosan elhelyezkedő egy sor fából álló állomány, amely legalább huszonöt méter hosszú, a fák lombkoronája legalább négy méter átmérőjű és a lombkoronák közötti távolság legfeljebb öt méter.

A fasor 5 méter szélességgel számolható el fókuszterületként.

A fasorokat vonallal kell bejelenteni az egységes kérelemben.

A fasort a fás sávoktól alapvetően az különbözteti meg, hogy egy sor fából állnak, a lombkoronák alatt és az egyes fák között sem található más fás szárú növény.

Fasor akkor fogadható el ökológiai célterületként, ha a fák törzsei legfeljebb 2,5 méterre helyezkednek a tábla szélétől, amennyiben a fasor alatt található gyepsáv szélesebb 5 méternél, akkor azt táblaszegélyként kell bejelenteni.

Fa- és bokorcsoportok

EFA terület	Elhelyezkedés	Átváltási tényező	Súlyozási tényező	Minimum méret	Maximum méret
Fa- és bokorcsoport	szomszédos	nincs	1.5	0,01 ha	0,5 ha

HMKÁ rendeletben védett és MePAR-ban lehatárolt 5000 négyzetméternél kisebb, jellemzően nem vonalas kiterjedéssel rendelkező, legalább 50 %-ban fás szárú növényekkel borított terület.

A fa- és bokorcsoportok szántón helyezkedhetnek el.

A fa- és bokorcsoportok a beadófelületen megjelenítésre kerülnek, ezzel segítve a fókuszterületek kijelölését.

A MePAR-ban lehatárolt fa- és bokorcsoportok, nem tévesztendőek össze a fás sávokkal, melyek elsősorban lineáris elemek. A fás sávok azon szakaszai, melyek szélesebbek a meghatározott maximális 10 méternél nem fogadhatóak el fa- és bokorcsoportként.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a HMKÁ-ban védett fa- és bokorcsoportok támogatható terület kategóriába tartoznak, és be kell tartani a területükön HMKÁ előírásokat:

” A Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerben (MePAR) rögzített tájképi elemek megőrzése kötelező. Kunhalom, valamint a fa- és bokorcsoport területén gyeperhelyreállítás érdekében történő előkészítő beavatkozások kivételével bármilyen mezőgazdasági talajmunka végzése tilos. Kunhalom területén végzett fakivágás során tilos a földmű bolygatása. Fa- és bokorcsoportra vonatkozóan fahasználat esetén a teljes naptári évben biztosítani kell, hogy a fa- és bokorcsoport megfeleljen a 2. § t) pontjában foglaltaknak.”

A fa- és bokorcsoport nyilvántartás az MVH honlapján elérhető.

Fa- és bokorcsoportok

2014.12.15.

Táblaszegélyek

EFA terület	Elhelyezkedés	Átváltási tényező	Súlyozási tényező	Minimum méret	Maximum méret
Táblaszegély	szomszédos	nincs	1.5	1 m	20 m

Szántóterülettel határosan elhelyezkedő legalább 1 méter és legfeljebb 20 méter széles, jellemzően vonalas kiterjedésű és minimum 50%-ban lágú szárú növényzettel borított terület.

Az ökológiai célterületként bejelentett területeken mezőgazdasági termelés nem végezhető, a mezőgazdasági kultúrállapot fenntartása érdekében végzett legeltetés illetve kaszálás azonban megengedett.

Tippek és trükkök az EFA terület rajzolásakor

A táblaszegélyek esetében fontos megjegyezni, hogy ugyanúgy, mint a fás sávok esetében a dominancia elvét alkalmazva a táblaszegély magában foglalhat 2 méternél keskenyebb árkokat vagy elszórtan fás szárú növényzetet is, viszont dominánsan a lágú szárú vegetációnak kell uralkodnia a területen.

A táblaszegélynek is közvetlenül érintkeznie kell a szántóterülettel, attól más elem nem választhatja el. Például ha egy 2 méternél szélesebb vizes árokkal közvetlenül szomszédos a szántó és az árok túloldalán található a táblaszegély, akkor csak az árok fogadható el ökológiai célterületként. (ahogyan az az x. példában feltüntetésre került)

A 20 méternél szélesebb táblaszegély részek nem fogadhatóak el ökológiai fókuszterületként.

Táblaszegélyek

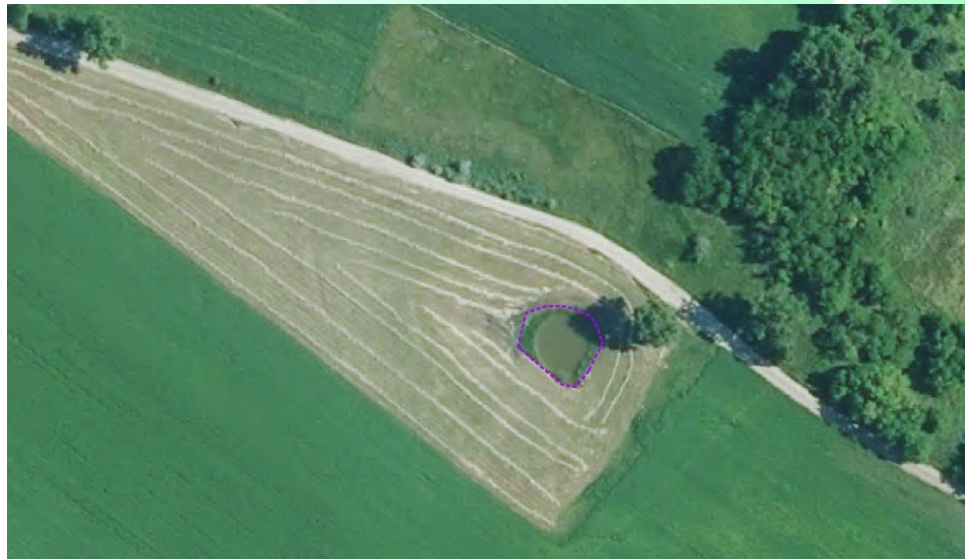

Kis kiterjedésű tavak

EFA terület	Elhelyezkedés	Átváltási tényező	Súlyozási tényező	Minimum méret	Maximum méret
Kis kiterjedésű tó	szántón	nincs	1.5	0,01 ha	0,5 ha

Legalább 0,01 ha és legfeljebb 0,5 ha területű, HMKÁ-ban védett, MePAR-ban lehatárolt, szántóval körülvett, nyílt vízfelületű vagy időszakosan jelenlévő, vizenyős, mocsaras, legfeljebb 10 m széles part menti vegetációval szegélyezett terület. A tó méretébe a part menti vegetáció is beszámítható.

Az ökológiai fókuszterületként elszámolható tavak a beadófelületen megjelenítésre kerülnek, ezzel segítve a fókuszterületek kijelölését.

Vizes árok

EFA terület	Elhelyezkedés	Átváltási tényező	Súlyozási tényező	Minimum méret	Maximum méret
Vizes árok	szomszédos	nincs	2	2 m	6 m

Az öntözés vagy vízelvezetés céljára szolgáló mesterséges létesítmény és a hozzája tartozó parti sáv, amelynek együttes szélessége legfeljebb 6 méter, kivéve a betonnal vagy egyéb mesterséges szilárd burkolattal ellátott csatornákat, műtárgyakat.

A fókuszterületként bejelentett vizes ároknak is a szántóterülettel közvetlenül határosnak kell lennie, más elem nem ékelődhet be a tábla és az árok közé. Az egységes kérelemben leigényelhető legkisebb vizes árok szakasz hossza 10 méter.

Fontos megjegyezni, hogy az árkok két oldalán található legfeljebb 2 méter széles füves sáv – melyben elszórtan található akár fa vagy bokor is - az árok részeként beszámítható annak területébe. Nem számolható el fókuszterületként a mesterséges burkolattal, például betonnal megerősített árok szakasz, valamint a kapcsolódó műtárgyak, például hidak, áttereszek sem. Azt azonban figyelembe kell venni, hogy amennyiben vizes árok típus kerül megjelölésre a kérelemben, akkor az egyes elemek együttes szélessége nem haladhatja meg a domináns elem szélességét, jelen esetben a 6 métert.

A 2 méternél keskenyebb árkokat nem szükséges külön ökológiai célterületként kijelölni, mert az részét képezheti egy másik fókuszterületnek, például fás sávnak vagy táblaszélnek, a dominancia elve alapján.

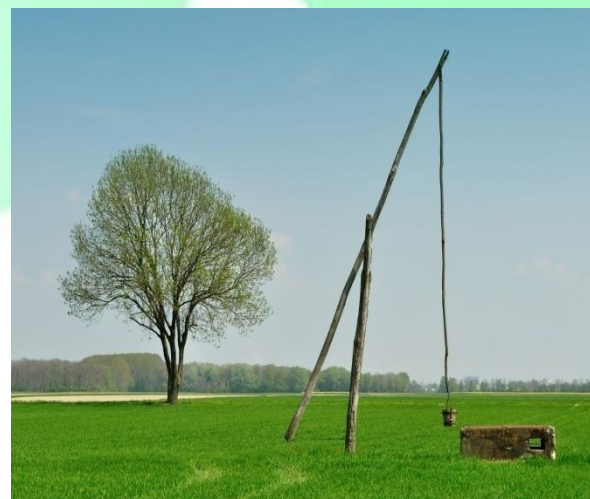
Egyéb tájképi elemek

EFA terület	Elhelyezkedés	Átváltási tényező	Súlyozási tényező	Minimális méret	Maximális méret
Kunhalom	szántón	nincs	1	nincs	nincs
Gémeskút	szántón	25 m ²	1	nincs	nincs

HMKÁ-ban védett és MePAR-ban lehatárolt kunhalmok és gémeskutak. A kunhalmok a MePARban poligonosan lehatárolt teljes területükkel, a pontszerűen jelölt gémeskutak pedig 25m²-nek megfelelő területtel számolhatóak el ökológiai célterületként.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a HMKÁban védett kunhalmok és gémeskutak támogatható terület kategóriába tartoznak, ott be kell tartani a HMKÁ előírásokat. A kunhalmok és gémeskutak megőrzése az Unió követelményeknek megfelelően kiemelten fontos feladat. A kunhalmok és gémeskutak a beadófelületen megjelenítésre kerülnek, ezzel segítve a fókuszterületek kijelölését.

A kunhalmok és gémeskutak nyilvántartása elérhető az MVH honlapján, illetve a www.mepar.hu oldalon.

Vízvédelmi sáv

EFA terület	Elhelyezkedés	Átváltási tényező	Súlyozási tényező	Minimális méret	Maximális méret
Védelmi sáv (folyóvíz)	szomszédos	nincs	1.5	1 m	5 m
Védelmi sáv (tó)	szomszédos	nincs	1.5	1 m	20 m

HMKÁ rendeletben védett és MePAR-ban lehatárolt vízvédelmi sávok. Felszíni vízfolyások partvonalától mért 5m, tavak mentén pedig 20m puffersáv került lehatárolásra a MePAR-ban. Az elszámolni kívánt vízvédelmi sávokon tilos mezőgazdasági termelést végezni, kivéve a mezőgazdasági kultúrallapot fenntartása érdekében végzett legeltetést illetve kaszálást. Felhívjuk a figyelmet, hogy a HMKÁ betartása a vízvédelmi sávokon továbbra is kötelező, azaz nem juttatható ki műtrágya a felszíni vizek partvonalától mért 2 méteres sávban, illetve nem juttatható ki szerves trágya az állóvizek partvonalától mért 20 méteres sávban.

A kérelem beadáskor a beadó felületen megjelenítésre kerül a vízvédelmi sávok fedvénye, a táblával határos rész számolható el fókuszterületként.

Erdőszélek mentén fekvő, támogatható sávok

EFA terület	Elhelyezkedés	Átváltási tényező	Súlyozási tényező	Minimum méret	Maximum méret
Erdőszélek mentén lévő támogatható sávok					
ebből termelés alatt nem álló	szomszédos	nincs	1.5	1 m	10 m
termelés alatt álló	szomszédos	nincs	0.3	1 m	10 m

Erdőterülettel határos, támogatható szántóterületen elhelyezkedő, legfeljebb 10 méter széles földterület.

Abban az esetben, ha a Gazdálkodó nem műveli a hektársáv területét, az erdőszélek mentén fekvő támogatható hektársáv magasabb súlyozási tényezővel, 1,5-es súlyozással kerül elszámolásra. Az ezáltal a termelésből kimaradó területet azonban a mezőgazdasági kultúrállapotnak megfelelő állapotban kell tartani, ezért ott a legeltetés illetve a kaszálás megengedett úgy, továbbá annak is jól megkülönböztethetőnek kell lennie a szántóterülettől.

Amennyiben a gazdálkodó úgy dönt, hogy az erdő széléig folytatja a termelést, abban az esetben is elfogadható fókuszterületként a hektársáv, azonban jóval alacsonyabb 0,3-as súlyozással kell figyelembe venni a célterületet.

A termeléssel és termelés nélküli elszámolhatóság kombinációja nem megengedett.

Rövid vágásfordulójú fás szárú energetikai ültetvény

EFA terület	Elhelyezkedés	Átváltási tényező	Súlyozási tényező	Minimális méret	Maximális méret
Rövid rotációs idejű sarjerdő	szántón	nincs	0,3	0,25 ha	nincs

Ökológiai célterületként elszámolható az a 0,25 hektár nagyságot meghaladó az alább felsorolt növényekből álló energetikai ültetvény, mely megfelel a 71/2007 (IV. 14.) Korm. rendeletnek, és amely a területileg illetékes erdészeti hatóság telepítési engedélyével rendelkezik. Rövid rotációs idejű fás szárú energetikai ültetvény abban az esetben számolható el EFA területként amennyiben azon nem használnak műtrágyát és növény védőszert.

Rövid vágásfordulójú fás szárú energetikai ültetvény

Elszámolható fajok listája	
Fehér nyár	Populus alba
Fekete nyár	Populus nigra
Szürke nyár	Populus x canescens
Rezgőnyár	Populus tremula
Fehér fűz	Salix alba
Kosárfonó fűz	Salix viminalis
Mézgás éger	Alnus glutinosa
Magas kőris	Fraxinus excelsior
Keskenylevelű kőris	Fraxinus angustifolia
Korai juhar	Acer platanoides

Erdősített terület

EFA terület	Elhelyezkedés	Átváltási tényező	Súlyozási tényező	Minimális méret	Maximális méret
Erdősített terület	szántón	nincs	1	0,25 ha	nincs

Ökológiai célterületként elszámolható az a 0,25 hektár nagyságot meghaladó az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a mezőgazdasági területek erdősítéséhez nyújtandó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 88/2007 (VIII.17.) FVM rendelet valamint a Nemzeti Vidékfejlesztési Terv alapján az Európai Unió által társfinanszírozott mezőgazdasági területek erdősítéséhez nyújtott támogatás igénybevételének részletes szabályairól rendelkező 132/2004 (IX.11.) FVM rendelet, valamint a 1305/2013/EU rendelet alapján erdősített terület.

Azok a területek számolhatóak el erdősített területként, melyek a 2008. évben még támogatható területnek minősültek az egységes területalapú támogatás tekintetében, és csak ezt követően kerültek erdősítésre.

Ökológiai jelentőségű másodvetés

EFA terület	Elhelyezkedés	Átváltási tényező	Súlyozási tényező	Minimális méret	Maximális méret
Ökológiai jelentőségű másodvetés	szántón	nincs	0,3	0,25 ha	nincs

A főnövény betakarítása után és a következő főnövény vetése előtt, tárgyév július 1-jétől október 1-jéig terjedő időszakban meghatározott növények keverékéből vetett növényállomány, amelyet zöldtrágyának, vagy tavaszi főnövény vetése esetén téli takarónövénynek használnak és a következő főnövény vetése előtt beforgatásra kerül;

Az ökológiai jelentőségű másodvetést a teljes táblarajz vonatkozásában, vagy annak részeként is be lehet jelenteni. A bejelentés során a vetés tervezett időpontját illetve a másodvetéssel érintett növények hasznosítási kódját szükséges megadni.

Amennyiben a másodvetés időpontja változik a tervezetthez képest, azt a vetést követő 15 napon belül adatváltozásként szükséges bejelenteni, ugyanígy szükséges bejelenteni, ha a másodvetés nem valósul meg.

Az ökológiai jelentőségű másodvetésként bejelentett földterületen, fémzárolt vagy saját előállítású, minősítési eljáráson átesett és alkalmasnak minősített vetőmagot kell használni.

Ökológiai jelentőségű másodvetés

Elszámolható fajok listája	
A keverék az alábbi fajokból állhat (legalább két faj keveréke):	
Lóbab	Vicia faba var. major
Szegletes lednek	Lathyrus sativus
Takarmánybükköny	Vicia sativa
Hajdina	Fagopyrum esculentum
Facélia	Phacelia tanacetifolia
Alexandriai here	Trifolium alexandrinum
Cirok	Sorghum vulgare
Kerti zsázsa	Lepidium sativum
Csillagfürt	Lupinus albus
Somkóró	Melilotus albus
Perzsahere	Trifolium resupinatum
Szöszösbükköny	Vicia villosa Roth
Bíborhere	Trifolium incarnatum
Olaszperje	Lolium multiflorum
Olajreték	Raphanus sativus L.var.oleiformis Pers.
Fehérmustár	Sinapis alba
Takarmányrepce	Brassica napus
Zöld rozs (beszántás kalászolás előtt)	Secale cereale

Nitrogénmegkötő növényekkel beültetett területek

EFA terület	Elhelyezkedés	Átváltási tényező	Súlyozási tényező	Minimális méret	Maximális méret
Nitrogénmegkötő növények	szántón	nincs	0,7	0,25 ha	nincs

Ökológiai célterületként elszámolható az a 0,25 hektár nagyságot meghaladó, a listában felsorolt bármely nitrogénmegkötő növénnyel vagy azok keverékével főnövényként beültetett terület.

Az ország egész területén elszámolható nitrogénmegkötő növényekkel beültetett terület EFA területként.

Amennyiben bizonyítást nyer, hogy nitrát érzékeny területen termelő gazdálkodó nem felel meg a Helyes Mezőgazdasági Gyakorlat, a vizek mezőgazdasági eredetű nitrát szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről szóló 59/2008. IV. 29 FVM rendelet hatóanyag-kijuttatási korlátra vonatkozó előírásainak, úgy az adott terület nem számolható el EFA területként.

Kérelembeadáskor nem szükséges külön berajzolni a területet, de jelezni kell, hogy az ökológiai célterület számításakor az adott táblát figyelembe kell venni.

A nitrogénmegkötő növényfajok esetében a termesztési időszak az évelő növények esetében május 1-től szeptember 30-ig, az egyényári növények esetében április 1-től május 31-ig tart. nitrogénmegkötő növénykultúrának ezen időszakok teljes tartamában – évelő növények esetében a növénykultúra telepítésének és kiforgatásának évében is – jelen kell lennie a mezőgazdasági termelő földterületén.

Nitrogénmegkötő növényekkel beültetett területek

Elszámolható fajok listája	
Somkóró	Melilotus albus
Szegletes lednek	Lathyrus sativus L.
Csicseriborsó	Cicer arietinum L.
Tarka koronafürt	Coronilla varia L.
Keleti kecskeruta	Galega orientalis L.
Szarvaskerep	Lotus corniculatus L.
Fehér virágú csillagfürt	Lupinus albus L.
Sárga virágú csillagfürt	Lupinus luteus L.
Kék virágú csillagfürt	Lupinus angustifolius L.
Lucerna	Medicago sativa L.
Baltacim	Onobrychis viciifolia Scop.
Takarmányborsó	Pisum sativum L.
Bíborhere	Trifolium incarnatum L.
Vöröshere	Trifolium pratense L.
Fehérhere	Trifolium repens L.
Perzsahere	Trifolium resupinatum L.
Görögszéna	Trigonella foenum-graecum L.
Lóbab	Vicia faba L.
Pannonbükköny	Vicia pannonica Cr.
Tavaszi bükköny	Vicia sativa L.
Szöszösbükköny	Vicia villosa Roth.
Szója	Glycine max L.
Közönséges vagy veteménybab	Phaseolus vulgaris L.
Lencse	Lens culinaris
Zöldborsó	Pisum sativum
Sárgaborsó	Pisum sativum

Mit kell tennie a gazdálkodónak, akinek EFA területet kell kijelölnie?

1. Mérlegelni, hogy melyik EFA terület típusok a legmegfelelőbbek számára.
2. Amennyiben a bejelenteni kívánt EFA terület nem a gazdálkodó tulajdonában van vagy nem a gazdálkodó bérlő, meg kell győződni arról, hogy számára az EFA terület rendelkezésre áll.
3. Kiszámolni, hogy a szántóterületének 5%-a hány hektárnak felel meg. (Itt fel kell hívnunk a figyelmet arra, hogy semmi esetre sem csak a legalább 5%-os EFA terület nagyságot érdemes kijelölni, hiszen nagyobb terület bejelentése esetén biztosabb az EFA kötelezettség teljesítése.

Példa:

Egy gazdálkodónak van 20 hektár állandó gyepterülete és 50 hektár szántóterülete. A vetésszerkezetét úgy alakította ki, hogy sem parlagterülete nincsen, sem nitrogénmegkötő növényt nem vetett, hanem úgy döntött, hogy ökológiai célterület kötelezettségét a szántójával határos tájképi elemekkel fogja teljesíteni. A szántójával határos tájképi elem a fás szárú növényzettel borított sáv definíciójának felel meg, melynek súlyozási tényezője 2, azaz melyből 1 méter 2 négyzetméternek felel meg.

Az 50 hektár szántóterületének 5%-a 2,5 hektár, ami 25.000 m².

A végeredmény a következő: $25.000 \text{ m}^2 / 2 = 12.500 \text{ m}^2$

Tehát 1,25 hektár fás sáv bejelentése szükséges az 5% teljesítéséhez, ha kizárólag ezzel az egy típusú fókuszterülettel szeretné teljesíteni a Gazdálkodó az EFA kötelezettségét.

Egy másik példa:

	Területnagyság (ha)
Összes mezőgazdasági terület	100
Ebből ökológiai gazdálkodással érintett	15
Ebből állandó gyepterület	20
Ebből állandó kultúra - ültetvény	5
Ebből EFA és diverzifikáció szempontjából érintett szántóterület	60

A kötelezettség teljesítésekor a számítás alapját képező területnagyság megállapításánál nem kell figyelembe venni az ökológiai gazdálkodással érintett területeket, az állandó gyepterületeket valamint az állandó kultúrákat, így azok a mezőgazdasági üzem teljes területéből levonásra kerülnek. A számítás alapját képező területnagyság ebben az esetben 60 hektár. A jogszabályi előírásoknak megfelelően a vonatkozó terület 5%-án szükséges ökológiai célterületet kijelölni, ami ebben az esetben 3 hektár.

Célszerű azonban nagyobb területnagyságot kijelölni, hogy a kérelem elbírálását követően is biztosan teljesüljön a támogatás megítélésének feltétele. A példában 7% ökológiai célterület kijelölésére törekszik a Gazdálkodó, ami 4,2 hektár.

Az egyes tájképi elemek méreteiből adódóan a bemutatott számítás m²-ben történik.

Ökológiai jelentőségű terület	EFA elem hossza (m) vagy darabszáma	EFA elem szélessége (m) / átváltási tényező	Terület-nagyság (m ²)	Súlyozási tényező	Számított terület (m ²)
Tábla típusú ökológiai célterület					
Parlagon hagyott terület			15,000	1.0	15,000
Nitrogénmegkötő növényvel beültetett terület (pl.lucerna)			20,000	0.7	14,000
Sávszerű célterület					
Erdőszélek mentén fekvő támogatható hektársáv (termelés folytatása mellett)	120	10	1,200	0.3	360
Tájelemek					
Magányosan álló fa	1	20	20	1.5	30
Fasor	100	2	200	2.0	400
Fa- és bokorcsoport	poligonos lehatárolás		200	1.5	300
Táblaszegély 1.	80	15	1,200	1.5	1,800
Táblaszegély 2.	60	10	600	1.5	900
Táblaszegély 3.	70	7	490	1.5	735
Táblaszegély 4.	120	9	1,080	1.5	1,620
Táblaszegély 5.	97	10	970	1.5	1,455
Táblaszegély 6.	110	12	1,320	1.5	1,980
Táblaszegély 7.	30	17	510	1.5	765
Táblaszegély 8.	50	11	550	1.5	825
Fás sáv 1.	70	8	560	2.0	1,120
Fás sáv 2.	40	8	320	2.0	640
Fás sáv 3.	30	7	210	2.0	420
Összesen					42,350

GYAKRAN ISMÉTELT KÉRDÉSEK

Minden hektárra jár a zöldítés összege? Ha pl. van olyan területe a gazdálkodónak, ami mentesül (mert ökológiai gazdaság), vagy ültetvény, arra is kap?

Igen, a zöldítés összege a gazdálkodó összes SAPS-ra jogosult hektárjára jár.

Akinek ültetvénye van, alma, szőlő, stb. annak nem kell diverzifikálni, EFA-t létrehozni? Ha nem, mert nem szántó, megkapja-e ennek ellenére az összeget?

A növénykultúrák diverzifikálását és az EFA kijelölését minden esetben szántóterületre vetítve kell figyelembe venni, ott kell alkalmazni, végrehajtani. Mindig a szántóterület nagyságát kell alapul venni mind a növénykultúrák arányának kiszámításához, mind a legalább 5%-os EFA kijelöléséhez. Abban az esetben, ha egy gazdálkodónak van ültetvénye, állandó kultúrája, illetve állandó gyepterülete azt a területnagyságot sem az EFA, sem a diverzifikáció szempontjából nem kell figyelembe venni. Viszont, mivel SAPS támogatást kap az ültetvényre is, így a zöldítési támogatást is megkapja rá.

GYAKRAN ISMÉTELT KÉRDÉSEK

Ha valaki az EFA-t parlagon hagyott területtel teljesíti, beszámíthatja-e ezt az parlagon hagyott területet egyben egy növénykultúrának is a diverzifikációban?

Igen. A parlagon hagyott terület diverzifikációban külön növénykultúrának számít és egyidejűleg ökológiai jelentőségű területnek is elszámolható. Fontos a parlagon hagyott terület definíciójának való megfelelés, amely EFA esetében szigorúbb, mint a diverzifikáció esetében. Ugyanígy lehetséges a nitrogénmegkötő növényekkel bevetett EFA terület elismerése egyidejűleg egy növénykultúraként.

A gazdálkodó létrehozott 5% EFA-ját, bele kell számítani a diverzifikáció alapját képező szántóterületbe?

Minden gyakorlat alapjául a gazda egységes területalapú kérelme alapján megállapított szántóterületének teljes nagyságát kell figyelembe venni, tehát amennyiben az EFA a szántóterületen helyezkedik el (pl. nitrogénmegkötő növényvel beültetett tábla, parlagon hagyott földterület tábla) akkor az beleszámít a számítás alapjába, amennyiben a szántó mellett helyezkedik el (pl. fasor) akkor nem.

GYAKRAN ISMÉTELT KÉRDÉSEK

Jelenleg 2,2 ha szőlőterületet művelek nem főállású őstermelőként. Milyen támogatási forma az optimális számomra, melyik jár a legkevesebb adminisztrációval?

Amennyiben a 2015-s támogatási év vonatkozásában is jogosult leszel a nevezett szőlő terület után egységes területalapú támogatásra, akkor 2015-ben is jogosult leszel a nevezett szőlő terület után egységes területalapú támogatásra. Amennyiben egyéb közvetlen támogatásra jogosító területed, kultúrája vagy állata nincs, akkor 2,2 hektár után összesen körülbelül 497 euró $(226€ \cdot (SAPS + \text{zöldítés kifizetés}) \cdot 2,2)$ támogatásra számíthatsz.

Ekkora területtel rendelkező gazdáknak célszerű megfontolni a kistermelők számára 2015-ben választható mezőgazdasági kistermelő támogatási rendszer választását, mivel a rendszerben részt vevő gazdálkodóknak a zöldítés előírásait nem kell betartaniuk. Mivel a szőlőültetvény állandó kultúrának minősül, így azon zöldítési gyakorlatot nem kellene végezni, akkor sem, ha a sztenderd rendszerben igényli a támogatást a termelő.

A kistermelői támogatási rendszerben, a minimális támogatási összeg 500 euró, tehát ha a termelő egységes kérelmében benyújtott támogatások alapján ennél kevesebb közvetlen támogatásra lenne jogosult, akkor is 500 euró támogatás kerülne megállapításra. Ez a jogcím minden közvetlen kifizetést helyettesít, igénybevétele esetén a termelő egyszerűbb adminisztrációra és enyhébb KM szankciókra számíthat.

Fontos hangsúlyozni, hogy a kistermelői egyszerűsített támogatási rendszerbe csak egyszer, 2015-ben lehet belépni. A konstrukció keretében meghatározott támogatási összeg felső határa 1250 euró. Eddig az összegig, a felkerekítést leszámítva minden termelő a számára ténylegesen elérhető, jogosult összeget kapja meg. Az első évben megállapított összeg jár évente a termelőnek 2020-ig, ha megtartja a belépéskori földterületének nagyságát, de a rendszerből természetesen ki lehet lépni.

Fontos továbbá, hogy a mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszer keretében nyújtott támogatás minden közvetlen kifizetést helyettesít, így a rendszerben részt vevő gazdálkodóknak a

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

